

**Master of Arts Examination: September/October - 2022**  
**(Distance Education)**

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Saturday 24-09-2022	I (Fresh)	Political Science – Indian Constitution & Political Institutions	11:00 AM To 02:10 PM	109502	75

**Instructions: All questions are compulsory.**

- Q.1**    a) Discuss the philosophy of the Constitution and bring out the continuities and discontinuities. **15**
- OR**
- b) Discuss the Constitution as a document of social transformation.
- Q.2**    a) Examine the relationship between the President and Prime Minister. How does a powerful Prime Minister effect the dynamics of the relationship? **15**
- OR**
- b) The relationship between the Governor and Chief Minister is always turbulent. Discuss.
- Q.3**    a) Discuss the powers of Judicial review under the Indian Constitution. What are the limitations of the Supreme Court's power of Judicial Review? **15**
- OR**
- b) How does the Constitution ensure the independence of the Judiciary? How effective are these provisions? Give reasons.
- Q.4**    a) Examine the changing nature of Federalism in India in the light of recent changes in Indian politics. **15**
- OR**
- b) Discuss the concept of multi-level federalism.
- Q.5**    **Write short notes on any two of the following.** **15**
- a) Electoral Bonds
- b) Changing the nature of representation in parliament
- c) Committee System as an instrument of accountability

**Master of Arts Examination: September/October - 2022**  
**(Distance Education)**

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Saturday 24-09-2022	I (Fresh)	Political Science – Indian Constitution & Political Institutions	11:00 AM To 02:10 PM	109502	75

**Instructions: All questions are compulsory.**

- प्र.1 अ) संविधानातील तत्वज्ञानाची चर्चा करा आणि त्यातील सातत्य आणि खंडीतता स्पष्ट करा. 15
- किंवा
- ब) संविधान हे एक सामाजिक बदलाचे दस्तेवज आहे. चर्चा करा.
- प्र.2 अ) पंतप्रधान आणि मंत्रिमंडळ यातील संबंधांचे परीक्षण करा. प्रभावी पंतप्रधान त्याच्या मधील संबंधांना कसे प्रभावित करतात? 15
- किंवा
- ब) राज्यपाल आणि मुख्यमंत्री यांच्यातील संबंध नेहमीच वादग्रस्त राहिले आहेत, चर्चा करा.
- प्र.3 अ) भारतीय राज्यघटनेतील न्यायालयीन पुनर्विलोकनाच्या अधिकारांची चर्चा करा? न्यायालयीन पुनर्विलोकनासाठी सर्वोच्च न्यायालयाच्या मर्यादा कोणत्या आहेत? 15
- किंवा
- ब) संविधानाने न्यायालयाचे स्वातंत्र्य कसे अबाधित ठेवले आहे? त्यातील तरतुदी परिणामकारक कशा आहेत? कारणे लिहा.
- प्र.4 अ) वर्तमानकालीन भारतीय राजकारणाच्या संदर्भात भारतातील केंद्र-राज्याच्या बदलत्या संबंधाचे परीक्षण करा. 15
- किंवा
- ब) बहू-स्तरीय संघराज्याची चर्चा करा.
- प्र.5 पुढीलपैकी कोणत्याही दोन टिपा लिहा. 15
- अ) निवडणूक रोखे
- ब) भारतीय संसदेतील प्रतिनिधीत्वाचे बदलते स्वरूप
- क) समिती पद्धती, एक उत्तरदायित्वाचे साधन (Instrument of accountability)